

Anskuelse, jeg her udtaler. Jeg har ikke haft Leilighed til specielt om dette Punkt at conferere med min høitærede Collega, men det forekommer mig, at Sagen er klar. — Forsaavidt den ærede Taler har udtalt Frygt for, at Følgerne af denne Lov, naar den blev endelig vedtaget, vilde være, at Capitalerne bleve uddragne af de faste Eiendomme og anbragt paa anden Maade, saa at de faste Eiendomsbesiddere derved vilde bringes i Forlegenhed, saa kan jeg ikke dele denne Frygt. Ikke at tale om, at der er mange Maader at omgaae den nærværende Agerlovgivning paa, hvorved der kan erholdes et langt større Udbytte, saa kunne jo efter de nugældende Regler Penge aldeles lovligt benyttes paa en mere frugtbringende Maade end ved at anbringe dem til 4 pCt.; men uagtet en saadan Frihed hidtil har bestaaet, har den dog ikke medført den Mislighed, som den ærede Landsthingsmand berørte; og der er da vistnok heller ingen Grund til at antage, at den her foreslaaede Frihed skulde medføre en saadan Mislighed.

Krærup: Jeg finder aldeles intet Betænkeligt ved at stemme for det foreliggende Lovforslag, saameget mere, som Erfaringen fra et Naboland aldeles kan berolige os med Hensyn til denne Forandring af Rentefoden. I Norge har i mange Aar væsentligt det Samme været Lov, som nu her foreligger os. Rentefoden for Laan i faste Eiendomme er der 4 Procent, medens den for alle andre Laan er aldeles fri, og det har ikke medført nogen Ulempe. Jeg har paa Stedet selv hørt, at man i Almindelighed fandt Fordeel derved, idet det var lettere for de Næringsdrivende at erholde Laan, naar de kunde efter Omstændighederne betale højere Rente af Pengene. Paa den anden Side er der Intet, der mere forebygger Ager,

end at det er tilladt at tage højere Rente, thi flere ville da udlaaene Penge uden just at tage en ublu Rente.

Nyholm: Jeg maa takke den høitærede Justitsminister for, at han har givet mig den Oplysning, at han anseer Indenrigsministeren berettiget til at vedblive at meddele Bevilling til at tage højere Rente end de hidtil lovbestemte 4 pCt. Med Hensyn til, at den høitærede Minister ikke troer, at det vilde have saa stor Betydning, om Loven udkom, som jeg forudsatte, skal jeg dog tillade mig at bede lagt Vægt paa, at, om det end vistnok er saa, at den nærværende Lovgivning vanskelig lader sig overholde, uagtet den har saa streng Straffe for Agervæsenet, saa er der dog i mine Tanker en stor Forskjel paa, at der er visse Folk, som søge at omgaae den bestaaende Lovgivning paa en Maade, der ligger udenfor Lovlighedens Græns, uden at man kan straffe dem derfor, og at der derimod emanerer en Lov, som giver en bestemt Anvisning i denne Retning til, at de ikke længer behøve at nøies med 4 pCt. Det staaer idetmindste for mig, at en saadan Lov ligesom vilde ved sin moralske Virkning udøve en stor Indflydelse paa Befolkningen, saa at Renten, maaskee med Undtagelse af den, der svares af offentlige Capitaler, vil blive mere end 4 pCt. af Penge, der sættes i faste Eiendomme; det er den Frygt, jeg har med Hensyn til dette Spørgsmaal, og som jeg ikke kan løsrive mig fra. Frygter man Frihed i dette Spørgsmaal saameget, at man ikke heelt tør gaae ind paa den, saa troer jeg, det er meget bedre at blive ved den Praxis og Sædvane, hvorefter disse Forhold have udviklet sig her i Landet, end at gribe til halve Forholdsregler, der vise sig skadelige, naar de skulle indføres i det practiske Liv.